

Avdelningen samhällsledning och planering
Jessica Tanzilli

Dnr: 2020/261

Direktiv för framtagande av program för social hållbarhet

Bakgrund

Kommunfullmäktige (KF) gav 2016 i uppdrag till Hållbarhetsberedningen att genomföra en genomlysning av folkhälsoarbetet i kommunen. Genomlysningen pekade på en rad utmaningar i hälsoläget inom kommunen. I kommunen som helhet pekades exempelvis rökning, otrygghet och fysisk inaktivitet som problem. Kopplat till målgruppen barn och unga lyftes särskilt rökning, lågt deltagande i idrottsföreningar samt psykisk ohälsa. På organisations- och strukturnivå pekade man på bristande resurser, otydliga uppdrag och avsaknad av övergripande ramverk. Hållbarhetsberedningen konstaterade att det finns behov av att klargöra uppdrag med en social dimension på ett mer strukturerat och systematiskt sätt. Man konstaterade även att det finns ett behov av att koppla folkhälsa till jämlik hälsa och socialt hållbar utveckling genom ett kommunövergripande och sammanhållet ramverk.

Kommunstyrelsen gav under 2018 ett uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen (KS 2018-05-28) att ta fram ett förslag för ett utvecklat hållbarhetsarbete med ett fokus på folkhälsa. I den politiska plattformen 2019-2022 är ett av uppdragen att ta fram en social översiktsplan. Kommunstyrelseförvaltningen har tolkat det politiska uppdraget som att den sociala översiktsplanen ska peka ut de viktigaste frågorna för kommunen för social hållbarhet och sedan utifrån detta ta fram ett förslag till utvecklat socialt hållbarhetsarbete i enlighet med KS uppdrag. Ett viktigt underlag för ett program för social hållbarhet är också det pågående trygghetsarbetet. Ytterligare vägledande utgångspunkter är Agenda 2030 och de globala målen, den nationella folkhälsopolitiken, RUFSS samt lokala kartläggningar och data. Kommunen deltar även i Region Stockholms projekt Agenda Välbefinnande som kan ge viktigt underlag till ett program för social hållbarhet.

I ett separat ärende föreslås kommunfullmäktige inrätta en beredning för social hållbarhet. Förslaget innebär bland annat att beredningen ska ta fram ett vägledande, samlande och övergripande program för de styrdokument som är av betydelse för den sociala hållbarheten. Beredningen för social hållbarhet kommer därmed att leda arbetet utifrån de direktiv som föreslås i föreliggande ärende.

Kommunstyrelseförvaltningens kommentarer

Det finns ett behov av att samla kommunens vilja, ambition och prioriteringar när det gäller att arbeta med främjande och förebyggande insatser utifrån ett långsiktigt socialt hållbarhetsperspektiv. Det finns i kommunen ett flertal olika beslutade styrdokument som har det gemensamma att verka för en god hälsa och ett gott liv i befolkningen bland annat Kulturpolitiskt program för Haninge kommun 2015-2025 beslutad 2014-09-08, Näringslivsstrategi beslutad i KS 2017-05-29, Policy för medborgar- och brukardialog beslutad 2018-05-07 och Äldreplan 2019-2026 beslutad i KF 2018-05-07. Det finns fler styrdokument som är i framtagande till exempel ett minoritetspolitiskt program, en arbetsmarknadsstrategi, Strategi för att stärka barns rättigheter i Haninge kommun liksom styrdokument som är under revidering tex Idrottspolitiskt program. Samtliga av dessa verksamhetsområden skulle ha en nytta i att lyftas in i en gemensam och övergripande hemvist och ram genom ett kommunövergripande program. Ett vägledande kommunövergripande styrdokument med långsiktig tidshorisont och samlade fokusområden där kommunens prioriteringar utifrån en social dimension av hållbar utveckling tydliggörs och kopplas till kommunens mål och budget styrning. Det finns även andra styrdokument som är av stor betydelse i det sociala hållbarhetsarbetet t ex. översiktsplanen, handlingsplan för trygghetsskapande och förebyggande arbete och kostpolicy för Haninge kommun.

Haninge kommun har ett stort antal olika styrdokument med flertalet av dem hemmahörande i den sociala dimensionen av hållbarhet. En del av arbetet med att ta fram ett program för social hållbarhet bör vara att undersöka hur de hör samman med varandra och om det finns sådant som bör tas bort.

Det finns i kommunen en bredd av olika verksamheter vars insatser syftar till att påverka för en god hälsa i befolkningen och därmed social hållbarhet i samhället. En del insatser sker inom ordinarie verksamhet medan andra genomförs som projekt med syfte att prova effekten av en metod eller modell. Mot bakgrund av kommunens behov att finna nya former för både främjande och förebyggande arbeten föreslås att inom ramen för uppdraget utreda om en social investeringsfond kan vara en möjlighet som en samlad finansieringsform för sådana testande metoder.

Med utgångspunkt i ovanstående föreslås nu att ett program för social hållbarhet för Haninge kommun tas fram.

Uppdrag

Uppdraget om att ta fram ett program för social hållbarhet ska bestå i att:

1. med utgångspunkt i den sociala översiktsplanens fokusområden föreslå övergripande mål för arbetet med social hållbarhet och peka ut prioriterade områden där åtgärder är mest angelägna för att uppnå social hållbarhet.
2. samla kommunens sociala mål och prioriteringar och koppla till aktuella styrdokument och vid behov föreslå borttagande av dokument.
3. identifiera och prioritera målgrupper och arenor för arbetet med social hållbarhet utifrån föreslagna fokusområden.

4. utreda möjligheterna till en social investeringsfond som finansieringsform för projekt som testar metoder och modeller som insatser för hälsa, välbefinnande och social hållbarhet.
5. tydliggöra ansvarsförhållanden gentemot andra myndigheter och organisationer i arbetet med social hållbarhet.
6. föreslå en modell för uppföljning och redovisning av utveckling av social hållbarhet.

Effektmål

Programmet ska leda till följande effekter:

1. En förbättrad struktur och arbetsmetodik för invånarnas välbefinnande och livskvalitet.
2. Kommunens ambition och viljeriktning i det sociala hållbarhetsarbetet ska vara väl känt av alla anställda och förtroendevalda.
3. Underlag i verksamhetsplanering, budget- och investeringsprogram och gälla för alla kommunens verksamheter och bolag.
4. Ett mer sammanhållet och systematiskt uppföljnings- och analysarbete.

Budget

För framtagande av ett program för social hållbarhet föreslås en budget om 500 000 kr. Kostnaderna är uppskattade och budgeten ska ses som en rambudget.

Kostnader för interna resurserna, i huvudsak arbetstid, är inte inkluderade utan förutsätts täckas av respektive nämnd och bolag i och med att samtliga kommunala nämnder och bolag förutsätts delta i arbetet.

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort en bedömning av aktiviteter med tillhörande kostnader för arbetet att ta fram ett program fram till 2022. En uppskattning av kostnaderna har sammanställts i tabellen nedan. Finansiering föreslås ske genom att medel tas från kommunfullmäktiges reserv.

Aktivitet	Uppskattad kostnad
Fokusanalys	200 000 kr
Processtöd	235 000 kr
Studieresa för arbetsgruppen	15 000 kr
Layout, tryck och spridning av programmet	50 000 kr
Summa	500 000 kr

Tidsplan

Ett förslag på program för social hållbarhet beräknas kunna gå ut på remiss under slutet av år 2021 för att efter inarbetning av synpunkter antas i kommunfullmäktige före halvårsskiftet 2022. Etappmål med datum presenteras i tabellen nedan.

Etappmål	Datum
Inrättande av beredning för social hållbarhet	Juni 2020
Tillsättande av styrgrupp och arbetsgrupp	Juni 2020
Framtagande av förslag på	Juni 2020 – oktober 2021

program	
Genomförande av områdesanalys	Oktober – december 2020
Beslut om remiss	November 2021
Remisstid	December 2021 – februari 2022
Förslag till beslut, KS	Maj 2022
Beslut om program, KF	Juni 2022